

## הערות לדו"ח ביקורת פנימית – ועדות מעין שיפוטיות

### הערות:

#### מחשוב

- מזכירות הוועדה עובדת ללא מערכת ממוחשבת שיכולה לסייע במעקב, סטטיסטיקה והתראות לוועדות.
- בפועל מזכירת הוועדות שנותנת שירותי מזכירות לשני הגופים ועדות ערר ואתיקה עובדת על טבלאות וורד שמתוכן היא מנהלת רישום של תיקים, מבצעת מעקב, ולא יכולה להציג נתונים סטטיסטיים.
- עם הקמתה של ועדת המשמעת לטכנאים והנדסאים יש צורך בהפרדת מזכירות ועדות ערר וועדות האתיקה והמשמעת, לשם כך יש צורך במזכירת ועדות נוספת.
- לטובת ייעול עבודת הוועדות וצמצום עבודת המזכירות עלה הצורך להקצות לוועדות טאבלטים, לשם כך נעשתה פנייה לאגף המחשוב.

#### תיאום ועדות – אתיקה

- יום דיונים לוועדת אתיקה נקבע כאשר מובאים ליום זה 3 תיקים לפחות.
- כל חומרי החקירה נשלחים לצדדים לפחות חודש לפני.
- חברי ועדת האתיקה הם בעלי מקצוע בתחום הפרטי ועוסקים מאד, הנאשמים ברוב המקרים מיוצגים ע"י עו"ד מה שגורם לקושי רב לתכלול בין כל הגורמים לכדי מועד דיון שמתאים לכולם.
- ברגע שישנה בקשה מסיבות כאלה או אחרות לבטל/ לדחות את יום הדיונים, זה משפיע על יתר התיקים ויום זה לא יוצא אל הפועל ונדחה כי הנציגים לא מגיעים ליום דיונים בשביל תיק אחד.

#### דיוור

- הוועדות אינן מתקיימות במקום קבע, אלא על בסיס חדר ישיבות פנוי בבית [REDACTED] בת"א, יתר דיורי המשרד שהוצעו בעבר לא סיפקו מקום חניה מוסדר לנציגים (דבר זה מנע את הגעתם).
- פעמים רבות לאחר שנקבע מועד שמוסכם על כולם, אין חדר ישיבות זמין (כוון שיש חדר ישיבות אחד גדול בבית ליאון) ולכן נאלצים למצוא מועד חלופי.

#### תקציב

- אין תקציב מסודר שמוקצה לטובת תפעול הוועדות.
- בפועל, המקור התקציבי הוא לא קבוע ומתאפשר רק במידה ויש תקציב פנוי.
- עלותו של יום דיונים הוא כ- 2,500 ₪ לא כולל מע"מ כולל הקלדנות שניתנת במיקור חוץ.
- בשל אי זמינותם של נציגי ועדות הערר שמגיעים בהתנדבות, גבר הצורך בתגבור נציגים לוועדות הערר ולכן התחלנו בגיוס נציגים נוספים בעלות תקציבית של חברי ועדות ציבוריות.

#### ועדת התלונות (התייחסות לסעיף 4 פרק 1)

- חוות דעת של חבר ועדת תלונות היא עלות של 2,256 ₪ לא כולל מע"מ.
- כינוס ועדה של לפחות 3 חברי ועדת תלונות ליום דיונים אחד יכול להגיע לעלות גבוהה של כ- 6,768 ₪ לא כולל מע"מ.
- עלותה של ועדת תלונות המגודרת בתקנות סדרי הדין היא יקרה במיוחד ותתאפשר רק עם תקציב ייעודי לנושא.
- על כן מתבקש תקציב ייעודי לוועדות.



**כהונת חברי ועדת אתיקה**

- עד היום בעת מינויים של חברי ועדת האתיקה לא נקצבה תקופת כהונתם.

**תיקי שיהוי (סעיף 5 למסקנות ועדות האתיקה פרק 5)**

- לא נמצאה התייחסות לגבי אופן טיפולם של התיקים שנמצאים על שולחנה של הוועדה שבהם הוועדה החלה לטפל אך לא סיימה בגלל היעדרות של חברים מסיבות כאלה ואחרות.

## הערות ניר:

### הערות כלליות:

- חסרה לטעמי התייחסות של הביקורת לכך שבתיקים רבים בשל העדר הפעלה של מדיניות האכיפה החדשה ו/או של תקנות ההפחתה (בעיקר ישנים, אבל גם בחדשים שבהם העורר לא צירף מסמכים לממונה וכעת מבקש לצרפם) הוועדה למעשה היא זו שמבקשת מהעורר את השלמת המסמכים ועושה פינג פונג בין הצדדים עד לקבלת התמונה המלאה.  
המלצה נאותה לעניין זה הייתה יכולה להיות למשל משיכת כל תיקי 2014-15 בחזרה למנהל הסדרה ואכיפה על מנת שיפנו לעוררים ויבקשו לקבל מסמכים לצורך הפעלת מדיניות האכיפה החדשה ותקנות ההפחתה ואז ידונו בכך, ורק אז לאחר קבלת החלטה מעודכנת העורר יוכל להחליט אם להגיש ערר חדש אם לאו.  
בהקשר זה יצוין, כי לו הפרקליטות הייתה מחליטה על מדיניות אכיפה חדשה היא הייתה מושכת את התיקים המוגשים לבית המשפט לצורך עיון מחדש או מבקשת מבית המשפט להקפיא הדיון בהם עד לסיום הטיפול של הפרקליטות והבחינה המחודשת של התיקים, וזאת המקבילה הנכונה למצבנו.  
דבר זה היה תורם משמעותית לקידום הטיפול בתיקים ומאפשר לוועדות להתמקד בתיקים חדשים יותר ובשלים יותר.
- היה מקל מאד אם הממונים היו שולחים ביחס לכלל התיקים את חומר החקירה ואת דו"ח ההרשעות הקודמות באופן סרוק ולא היינו נדרשים לבקש זאת בכל תיק בנפרד, והדבר היה חוסך זמן יקר הן של הוועדה, הן של יו"ר הוועדה בהכנת התיק, והן של מזכירות הוועדה.
- מצטרף להערת יובל בדבר בעייתיות בהתייחסות להליכים המתקיימים בתיקים שעדיין תלויים ועומדים ואינם סגורים, לרבות ציטוט של מסמכים מתוך אותם התיקים.
- בכל מקרה אין מקום לציין בדו"ח הביקורת שמות של עוררים בשל פגיעה בפרטיות, וגם אין מקום לציין מספרי ערר ככל שמדובר בעררים שלא הסתיים הטיפול בהם.

### הערות ספציפיות:

- עמ' 1 סעיף 1 – מועד הביקורת "ספטמבר 2018" (ולא 2019 כפי שנכתב)
- עמ' 3 סעיף 12 – היו"רים התמנו באוגוסט 2016 (ולא אוקטובר כפי שנכתב)
- עמ' 3 סעיף 15 וראש עמוד 4 – יש לכתוב לאיזה מועד נכונים הנתונים המוצגים בטבלה, שכן נכון להיום הם כבר אינם מדויקים
- עמ' 7 סעיף 2 – יש לציין שבמשך למעלה משנה מסיום ההתקשרות עם חברת גאודע לא הייתה מזכירות מתפקדת לוועדה וחלק ניכר מהזמן לא הייתה מזכירה כלל, דבר שהביא להפסקה מוחלטת ברוב הטיפול האדמיניסטרטיבי ולכך שהיו"רים עצמם קיימו חלק מפעילות המזכירות בעצמם
- עמ' 8 – יש לציין שלא רק לוועדות עצמן לא נמצא מקום ראוי, אלא שגם היו"רים עצמם הועברו במשך תקופה ארוכה ממקום למקום, תחילה בתל אביב ולאחר מכן במקום בירושלים שאינו במשרד הראשי ולא ענה על הדרישות. ובהמשך לזה כפי שנכתב בסעיף 7 עד לחודש דצמבר 2018 אכן אחד היו"רים עוד ישב שם, על כל הבעייתיות הכרוכה בכך, אולם ראוי לציין שהחל מאמצע/סוף דצמבר היו"ר האמור הועבר מהמבנה האחר אל המשרד המרכזי שבו נמצאת גם מזכירות הוועדה.
- עמ' 9 הערת שוליים מס' 1 – חשוב לציין שמדובר בפרוצדורה שהייתה קיימת טרם קבלתה של המזכירה הנוכחית לעבודתה וכל עוד לא הייתה לנו מזכירות המתפקדת באופן מלא. מאז כניסתה של המזכירה הנוכחית לעבודתה אופן ההתנהלות האמור הופסק. ההתנהלות האמורה לא נבעה מהמיקום של היו"ר, אלא מהעדר מזכירות המתפקדת באופן מלא כנדרש ומהצורך שעלה שהיו"רים עצמם ישלחו את הפקסים ויוודאו את הגעתם באופן טלפוני – צורך אשר עם חלף מן העולם עם כניסתה של המזכירה הנוכחית לעבודתה.
- עמ' 18 המלצה מס' 1 – אכן ראוי ורצוי שיופקו הדוחות הסטטיסטיים האמורים, אולם השאלה מיהו הגורם אשר

- אמור לעשות כן, כאשר מזכירות הוועדה (המורכבת ממזכירה ומסטודנטית במשרה חלקית) אינה מספיקה גם היום לעמוד בכל המטלות הכרוכות בעבודה השוטפת של ועדות הערר וועדת האתיקה.
8. עמ' 22 טבלת התפלגות תיקי הערר – אין בטבלה התייחסות לתיקים שבהם ניתנו החלטות ביניים (הארכת מועד, עיכוב ביצוע, בקשה להשלמת מסמכים) כלומר שהוועדה כבר דנה בהם, ועכשיו ממתינים לדיון סופי [זה עניין שונה מכאלו שרשומים כאילו הם ממתינים לדיון סופי בערר, אבל למעשה לא פתחנו אותם עדיין ויכול להיות שברגע שנפתח אותם נצטרך עוד לעבור תהליך של השלמות בגלל מדיניות האכיפה החדשה ותקנות ההפחתה שנכנסו, והדברים אמורים בעיקר לגבי תיקי 15-2014, אבל גם לגבי תיקים אחרים]. כדאי לדעתי שתהיה הבחנה בין תיקים שהוועדות כן נדרשו להם, לבין תיקים שעדיין מונחים מבלי שהוועדות הגיעו לתת את הדעת עליהם.
9. עמ' 23 סעיף 3(א) – הדברים האמורים לעיל נכונים גם ביחס לנתון של 72% תיקים הממתינים לדיון סופי בערר שאינו משקף מהימנה את מצב הדברים לאשורם, מכיוון שהוא שם במקשה אחת תיקים שהוועדות כלל לא הגיעו לטפל בהם ותיקים שהוועדות כבר נדרשו להן ולעתים גם הוציאו החלטות ביניים.
10. עמ' 23 סעיף 4 – במסגרת הסיבות שנמנו לעיכובים בסיום הטיפול בתיקים יש לדעתי להוסיף שתי נקודות חשובות. האחת, היא שבמשך שנה וחצי לא הייתה מזכירות מתפקדת כראוי ויושבי ראש הוועדות שמשו על תקן מזכירה לכל דבר ועניין דבר שגזל זמן רב מאד מהם, ותרם לצבירת פיגורים שקשה כעת להדביקם. והשנייה שעודנה מהותית, רלוונטית ונמשכת היא שכל הנושא של בחינת מדיניות האכיפה החדשה ותקנות ההפחתה לגבי תיקי עבר הוטל על הוועדות וכך הוספה עבודה רבה הדורשת ניהול פינג פונג בין הצדדים ופניות (לעתים חוזרות ונשנות) לצדדים לקבלת השלמת מסמכים והתייחסויות.
11. עמ' 23 סעיף 4 (פסקה שניה) – יש לשקול לציין שקיימנו ישיבה גם עם המנכ"ל הקודם המנוח [REDACTED] ביום 2.11.2016. זה אמנם מוגדר בלוח השנה כ"פגישת היכרות עם יושבי ראש הוועדות" אבל כבר אז התראנו על הנושא הזה של סיום ההתקשרות עם גאודע והצורך שלנו בתגבור מזכירותי שכן אחרת עבודת המזכירות תיפול על כתפי היו"רים, כפי שאכן קרה בסופו של דבר למשך תקופה ממושכת (ואולי גם לגבי מקומות להתכנסות הוועדה ומקומות הישיבה של היו"רים, אבל את זה אינני זוכר בצורה ודאית)
12. עמ' 24 סעיף 4(ב) – נטען שבמהלך נובמבר 2018 הוכן נוהל סגירת התיקים, אולם הנוהל הוכן יותר מוקדם. ביולי 2018 [REDACTED] העבירה אותו [REDACTED] וביחס לאמירה שלצורך אישורו נדרשות עמדות הארגונים ומנהל הסדרה ואכיפה, הרי שניתן לעדכן כי עמדות אלו התקבלו כבר במהלך החודשים אוקטובר ונובמבר 2018.
13. [לא שייך לחלק שלנו, אלא לאתיקה, אבל משום מה בטבלה בראש עמ' 27, אין טור של שנת 2017]
14. עמ' 28 מסקנה מס' 1 – כפי שפורט לעיל (ראו הערה פרטנית 10 והערה כללית 1) הגורמים שמצוינים במסקנה כגורמים לעיכובים בטיפול בתיקי הערר אינם הגורמים היחידים לעיכוב בטיפול, ולכן בלי טיפול גם בגורמים הנוספים יהיה קשה עד בלתי אפשרי להתגבר על כל תיקי העבר שעדיין ממתינים לטיפול.
15. עמ' 29 המלצה מס' 4 – כאמור ההמלצה ביחס להרכבי הוועדות מטפלת בפן אחד, אמנם חשוב ביותר, הדרוש לעבודה סדירה ותקינה של הוועדות, אולם בכך לא יהיה די על מנת להתגבר על הר תיקי העבר הממתינים בלא טיפול בגורמים הנוספים.
16. עמ' 29 סעיף 4.1 (1) – באשר לחלוקה של 10 תיקים חדשים לכל יו"ר, יש לציין שהחל מאוגוסט 2016 ועד היום התיקים החדשים חולקו רק בין שני היו"רים החדשים יותר
17. עמ' 30 סעיף 4.1(2)(ח) – יש להבהיר שהחלטת הוועדה הסופית בערר נשלחת על ידי המזכירות לעורר בפקס ובדואר רשום (ולא "או" כפי שמשתמע מהכתוב בטיטות הדו"ח, אלא גם וגם).
18. עמ' 30 סעיף 3 לממצאים – **הערה לעצמנו לגבי שיפור התהליך, אם כבר מטפלים בטבלה:** הטבלה הנוכחית בוורד גם אינה כוללת התייחסות האם מדובר בכמה סנקציות (הרי יש תיקים שבהם יש לדון בסנקציות רבות שהוטלו בגין הפרה של הוראות שונות, ויש כאלו שמדובר בסנקציה בודדת), וכמו כן אין התייחסות לסעיפי הוראות החוק שהופרו, דבר שאני מנסה לעשות בטבלה שאני מנהל (עוד מהתקופה שלא הייתה לנו אפשרות לגעת בטבלה המרכזית), והיה מסייע לדעתי אם היה קיים. כך היה ניתן לעשות פילוח גם לפי סעיפי הוראות חוק, ואף להסתייע בהחלטות שהוצאו בתיקים אחרים בנושא ולקיים תהליך של לימוד מחד ובדיקת קוהרנטיות מאידך.
19. עמ' 33 מסקנה 2 – יש לציין שהדברים האמורים ביחס לבעיה בתקשורת בין הממונים למזכירות הוועדה נכונים

גם לכיוון ההפוך. פעמים רבות הוועדה נדרשת לקבל את חומרי החקירה מאת הממונים והדבר דורש תקשורת נוספת עם הממונה אחרי בזבוז זמן הוועדה שדנה בתיק והגיעה לכלל מסקנה שחסרים לה חומרים אשר ככל הנראה מצויים בידי הממונים. כאשר לעתים הממונים (או מזכירותיהם) מקשים על קבלת החומר ומפנים את הוועדה רק למה שצורף על ידם לכתב התשובה. אם כל המידע שנמצא בידי הממונים היה ממוחשב (סרוק) והיה מועבר באופן שגרתי לוועדה בלי שהיה צורך לבקש באופן פרטני בכל תיק ותיק, הדבר היה מקל על ההתנהלות של הוועדה.

20. עמ' 34 מסקנה מס' 4 והמלצה מס' 3 – בנוגע לשכפול העררים ולעותקים פיזיים יש לציין שלשם הדיון בוועדה נדרש החומר פיסית שעליו יוכלו חברי הוועדה לעבור ולהתרשם במו עיניהם מהתיק ומהמסמכים אשר בו. אם המזכירות לא תעשה את השכפול, מהי האלטרנטיבה? שהיו"רים ידפיסו בעצמם? זה מה שעשינו כשלא הייתה מזכירות מתפקדת וזה גזל מאתנו את הזמן. יש לשים לב שעקרונות, העוררים אמורים להגיש בשלושה עותקים, כך שאת הערר עצמו המזכירות לא צריכה להדפיס שוב. אגב, אם הערר היה מגיע באופן ממוחשב, זה היה חוסך למזכירות את הצורך לסרוק אותו. (יותר קל ללחוץ על כפתור הדפסה בשלושה עותקים מאשר לסרוק את הערר כאשר לפעמים מדובר בכמויות רבות של עמודים אשר לעתים לא מצליחים כלל לסרוק אותם בקובץ אחד או שחלק מהם לא מצליחים להיסרק ואז נוצרת בעיה שהקובץ אינו משקף את המסמכים בתיק).

21. עמ' 36 סעיף 5.1(3)(ה) ו-עמ' 38 סעיף 5.1(3)(ט) – הערה כללית לגבי איחורים בהגשת מסמכים/התייחסויות הן מצד הממונה והן מצד העורר: מכיוון שהוועדה מוצפת במאות תיקים, מה שקורה לרוב הוא שאנו נפנים לטפל בתיקים שבהם כן התקבלה תשובה ומנסים לטפל בהם מתוך מחשבה/תקווה שאולי בינתיים בתיקים הממתנים לתשובה תתקבל תשובה, גם אם באיחור. נכון שזה משאיר אותם תיקים עדיין תלויים ועומדים אבל בינתיים אנחנו מטפלים בתיקים אחרים שהם כן שלמים ומלאים, שמקבלים בעיני היו"רים (כל אחד לפי דרכו וראות עיניו) עדיפות לטיפול. זה אינו סותר כמובן את האמירה של הביקורת שראוי לקבוע קריטריונים להתמודדות עם עיכובים מעבר לפרק זמן סביר (הן מצד העורר והן מצד המשיב).

22. עמ' 39 מסקנה מס' 1 – יש לציין כי אין המדובר בוועדות ביניים, אלא בהחלטות ביניים. כאמור, בחלק ניכר מהמקרים אנחנו פשוט מעלים לדיון תיקים אחרים שמוכנים, מה שאכן מחד גורר התמשכות התיקים הפתוחים שבהם ממתנים למסמכים, אך מנגד מקנה עדיפות טיפול בתיקים שבהם לא ממתנים למסמכים. המחשבה היא שעדיף לטפל בתיקים שכן שלמים, וגם בכאלו שהעורר כן משתף פעולה ומציג את המסמכים המבוקשים ממנו, על פני כאלו שהעורר לא שולח את המסמכים ולא מגלה עניין בעררו.

23. עמ' 39-40 מסקנה מס' 2 – ביחס לטענה שניתן היה לסגור תיקים שבהם לא התקבל מענה או לא התקבלו השלמות שנתבקשו, הדבר אכן דורש יצירת נוהל שאינו קיים היום. כיום אין אפשרות להעביר לעורר הודעה כזו ולסגור תיק מבלי לקיים דיון בוועדה ולהוציא החלטה. ויש לקחת בחשבון שאם העורר לא מעביר מסמכים או מגיב, עדיין על הוועדה לדון אז בערר המונח לפניה מבלי המסמכים שהתבקשו מהעורר. מה שאומר שזה יהיה לרעת העורר, אבל לא מאפשר חסכון הדיון והוצאת ההחלטה. וכאמור, יש הגיון בהעדפת הדיון באותם תיקים שבהם העוררים כן פעילים על פני התיקים שבהם הם לא משתפים פעולה ולא מגלים עניין.

24. עמ' 40 מסקנה מס' 3 – הביקורת מתייחסת לעיכוב בשל הצורך בהשלמת מסמכים חסרים ומתייחסת דווקא להתכתבויות של הממונה עם הוועדה, אולם יש לציין כי השלמות המסמכים נדרשות לרוב לא בשל התכתבות מזכירות הוועדה עם הממונה, אלא בשל התכתבות העורר עם הממונה שאינה מועברת לוועדה, ואז נדרשת השלמת מסמכים מהצדדים.

25. עמ' 40 מסקנה מס' 4 – בנוגע לבחינת תכולת ושלמות המידע בתיקים בטרם הדיון בוועדה. ככלל אנחנו, שני היו"רים, משתדלים לעבור על התיקים עובר לדיון בוועדה וכחלק מההכנה של התיק אנחנו מנסים לברר האם התיק שלם ומלא או לא, ואילו מסמכים חסרים, וככל שהדבר אפשרי מנסים לבקש מהממונה להעביר את החסר לפני הוועדה. אם זה מהעורר, אז אנחנו נדרשים להוציא החלטה להשלמת מסמכים. לא תמיד אנחנו מספיקים להכין את כל התיקים לפני הוועדה, בעיקר אם יש ועדות יותר מדי סמוכות זו לזו, אבל זה מבחינתנו הרצוי. היה מקל מאד אם הממונים היו שולחים ביחס לכלל התיקים את חומר החקירה ואת דו"ח ההרשעות הקודמות ולא היינו נדרשים לבקש זאת בכל תיק בנפרד.

26. עמ' 40 מסקנה מס' 4 – בכל הנוגע להחלטות הוועדה אנחנו מאד מקפידים על כך שהחלטות תישלחנה לצדדים לא יותר מיום, גג יומיים לאחר קבלת ההחלטה.
27. עמ' 41 המלצה מס' 1(א)(2) – כאמור, אם העורר לא העביר מענה לפניית הוועדה, אין הדבר מאפשר סגירת התיק בשל זאת, למעט במקרה שבו הוגשה רק בקשה להארכת מועד ולא הוגש הערר עצמו. בכל מקרה אחר יהיה על הוועדה לדון בתיק כפי שהוא ללא המסמכים אשר נדרשו מאת העורר לצורך הדיון בתיק.
28. עמ' 41 המלצה מס' 1(ב)(3) – כאמור, דבר שעשוי לחסוך זמן רב ודרישות השלמה, הוא אם תיקי החקירה ייסרקו למערכת הממוחשבת הקיימת למנהל הסדרה ואכיפה ויועברו בשלמותם לוועדה, ואז בפני הוועדה יעמדו כל החומרים אשר עמדו בפני הממונה (ולא רק אלו שהוא בוחר להביא בפני הוועדה בכתב תשובתו), וייחסך זמן רב לכל הגורמים בוועדה.
29. עמ' 42 ביחס להחלטות ביניים בוועדות הערר - יש לציין שיש עוד סוג של בקשות שלא נזכר בטיטת הדו"ח, שאמנם אינו מאד שכיח, אבל קיים: בקשות להוסיף מסמכים או טענות לערר וכן בקשות להגיב/להתייחס לטענות המשיב.
30. עמ' 42 סעיף 6(1)(א) – צ"ל סעיף 18 לחוק ולא סעיף 19 כפי שנכתב.
31. עמ' 42 סעיף 6(1)(ד) – בנוגע לבקשה להופיע בפני הוועדה צוטט לכאורה סעיף 19 לחוק אולם ראשית המדובר בסעיף 19(ד) ושנית מדובר בציטוט חלקי שמציג בצורה לא נכונה את דרך המלך לדיון שכן הציטוט משמיט את רישת הסעיף: "ועדת הערר רשאית לדון ולהחליט בערר על פי טענות וראיות שהוגשו לה בכתב בלבד, ואולם רשאית היא לתת לעורר הזדמנות לטעון את טענותיו בעל פה ולהציג לפנייה ראיות, בדרך שתורה, מנימוקים שיירשמו"
32. עמ' 46 המלצה מס' 3 – צריך לקחת בחשבון שלשם מתן מענה לבקשה לעיכוב ביצוע יש לבחון את סיכויי הערר דבר הדורש צלילה לתוך התיק הקיים נכון לאותה עת בפני הוועדה, ולכן אם ועדה מסוימת התחילה בכך לבטח אם יו"ר אחד התחיל בכך, יש טעם רב שהוא גם ימשיך את הטיפול בתיק. אם רק יו"ר אחד מטפל בעיכובי הביצוע אז זה עלול ליצור בעיה אחר כך מבחינת המשך הטיפול בתיקים. יש לציין כי בעבר הממונים היו משאירים את ההחלטה בבקשות מסוג זה לשיקול דעת הוועדה, דבר שהיה חוסך על פי רוב את הדיון לגופה של הבקשה, שכן בהתאם לפסיקת בית הדין האזורי לעבודה הוועדה הייתה מאשרת את הבקשה. אולם משהממונים שינו את גישתם בנושא והחלו להתנגד לבקשות, אין מנוס מכניסה לפרטי התיק ודיון בו.
33. באשר לנספחים – כאמור בהערות הכלליות אנו סבורים שאין זה מן הראוי לפרט תיקי ערר תלויים ועומדים בגוף דו"ח הביקורת באופן פרטני. ובכל מקרה, אף אם הערתנו זו אינה מתקבלת, יש להסיר את פרטי העוררים ומספרי העררים בכדי שלא להביא לפגיעה בפרטיות העוררים ובהתנהלות התיקים בפני הוועדה.

## הערות:

### כלליות:

1. התייחסות להליכים המתקיימים בתיקים תלויים ועומדים – פירוט ההליכים המתקיימים בתיקים תלויים ועומדים לרבות נספח א' יש בו כדי לפגוע בהליך עצמו, בשיטה ופרטיות הצדדים. יש למחוק את כל התייחסויות לתיקים תלויים ועומדים. אין בעיה לציין את התבוננות מבחינת הבחינה שלהם אבל לא את ההליכים עצמם ומעל הכול לא באופן ספציפי לתיק זה או אחר.
2. ציון מספרי התיקים ושמות הנדונים – פוגע בפרטיות.
3. התייחסות היו"רים לתיקים ספציפים וציטוט הדברים שלהם – שוב פוגע בשיטה ובפרטיות הצדדים.
4. אין התייחסות להחלטה המינהלית של המשרד להטיל את בדיקת האכיפה המנהלית החדשה על הוועדה (לגבי תיקים שנפתחו עד 4/2016), שהינה בחינה מינהלית ברובה ולא שיפוטית והשפעתה על התמשכות ההליכים בתיקים ועל מספר התיקים הפתוחים. (ראו גם הערה מס' 1 של ניר).

### הערות ספציפיות נוספות על הערות של ניר או משלימות לו:

5. עמ' 8 סעיף 5 – יש לציין את הקשיים במציאת מקום ישיבה קבוע ליו"רים החדשים שנבחרו אשר מקום ישיבתם כפי שנקבע היה בירושלים בעוד המשרד לא מצא להם מקום ישיבה לפי תנאי המכרז והיו"רים החדשים נאלצו נשלחו לשבת בתל אביב בניגוד לתנאי המכרז, וגם במרחק ממקום אחסון התיקים עצמם.
6. עמ' 12 בסעיף 6 – סעיף לא מדויק, כי חלק מוועדות הערר כן בודקים לגביהם את התיק לפני הדיון.
7. עמ' 13 סעיף 2 – אין התייחסות לכך שמסרנו במהלך הביקורת כי היו"רים מסרו כי כבר החלה עבודה על קביעת נהלי עבודה וכו'.
8. עמ' 20 סעיף 3 – אין התייחסות בפילוח למספר התיקים שבו נפתחו הליכים על ידי המינהל, ניתנה סנקציה של התראה או עיצום למול התוצאה הסופית של החלטת וועדת הערר.
9. עמ' 23 סעיף 4 – שוב אין התייחסות לאמור בסעיף לכך שבמרבית הדיונים מתנהלת עבודה של בחינה מנהלית של מסמך מדיניות האכיפה המנהלית שזו אינה בחינה משפטית בעקבות החלטת המשרד להטיל את הבחינה על הוועדה ולא על המינהל – ראו התייחסות בסעיף 4 בהערות כלליות.
10. עמ' 35 - 35.1 ד. – אין התייחסות לסעיף 4 בהערות כלליות – הבחינה היא בחינה מנהלית ולא שיפוטית ולכן יש לה גם השלכה על מצב התיק.
11. עמ' 45 סעיף 3 – הדיון בעיכוב ביצוע הוא דיון מתחייב מכוח הדיון, עד לאחרונה במרבית התיקים היה משאיר הממונה את ההחלטה לשיקול דעת הוועדה, דבר שהיה מביא בכל מקרה לעיכוב הביצוע במרבית התיקים בהחלטה קצרה ומנומקת. בעניין זה אין התייחסות לבדיקה מה קורה בפועל ברשות לאכיפה וגבייה והאם התיקים שם מעוכבים בכל מקרה עד הכרעת ועדת הערר דבר שהיה מיתר את הדיון בעיכוב ביצוע.

## הערות: [REDACTED]

### הערות כלליות לדו"ח:

1. אין התייחסות בדו"ח לכך שמאז שהסתיים המכרז עם גאודע אין ליו"רים עזרה משפטית (עוזרים משפטיים). לטעמי, על מנת לייעל את עבודת היו"רים ולהגדיל את קצב סגירת העררים הרבים שהוגשו לוועדה, יש להעסיק או לרכוש עזרה משפטית אשר תסייע ליו"רים בעבודות הגוזלות זמן רב כגון: חיפוש פסיקה, הכנת התיק וסיכומו לפני הוועדה או כתיבת טיוטות החלטה בהתאם להנחיית היו"רים. לדעתי, ללא עזרה כאמור, לא יהיה ניתן להתגבר על כמות העררים שהוגשו לוועדה.
  2. לוועדת הערר אין תקציב מסודר – אין תקציב משוריין לתשלום לחברי הוועדה בתשלום, למחשוב (כדאי וחשוב שתירכש לוועדה תוכנה ייעודית לניהול תיקים, שיהיה טופס מובנה להגשת ערר כולל נספחים וראיות וכן ולאייפדים לחברי הוועדה), תקציב אירוח לחברי הוועדה (כפי שהיה בתקופת מכרז גאודע – יש לזכור שחברי הוועדה יושבים שעות רבות בוועדה ומן הראוי לכבדם בכיבוד כלשהו. כרגע דנה קונה מכספה כיבוד לוועדת האתיקה ואני קונה כיבוד לחברי הוועדה שבראשותי) וכן תקציב לרכישת שירותים משפטיים.
  3. לא ברורה לי ההצעה להעביר את כפיפות ועדות הערר לממונה על יחסי עבודה ואני מתנגדת להצעה זו. ניסיון העבר לימד אותנו כי רק כפיפות ליועמ"ש (המהווה שומר סף לכל דבר וענין) מנעה ניסיונות מצד לשכות שרים/מנכ"לים להתערב בתיקים.
- כמו כן, לטעמי, החשש לניגוד עניינים של היועמ"ש מתבטל כאשר נוהגים בזהירות ושומרים על עקרון הפרדת הרשויות" כפי שאכן נעשה הן על ידי עו"ד [REDACTED] והן על ידי עו"ה [REDACTED]. לעומת חשש זה רב היתרון בכך שכל הנושא מרוכז אצל היועמ"ש הרואה את ההליך כולו ויכולה לספק פתרונות, לקצר ולייעל את ההליכים – ראו לדוגמא: ישיבות הפקת הלקחים שעושה היועמ"ש וכתוצאה מכך הוסכם על הארכת המועד הגורפת להארכת מועד, החלטות והבהרות על חומר שיש להגיש לוועדות, וכן החלטות שונות בענין ניהול וקיצור הליכים בין המינהל לוועדה וכדומה. עו"ד מיכאל אטלן סיפר על החלטות שניתנו בעבר בבתי הדין לעבודה בענין ועדות ערר אחרות ובו ביקש בית הדין כי המשרד "יעשה סדר אצלו" הואיל וועדות הערר מתנהלות במשרד ואין מקום לכך שיד אחת לא תדע מה היד השניה עושה. באם ועדת הערר לא תהיה כפופה ליועמ"ש זה בדיוק מה שעלול לקרות.
- זאת ועוד, העברת ועדות הערר ליחידה אחרת שאינה הלשכה המשפטית תפגע באפשרות הניוד של היו"רים לתפקיד אחר באותו מתח דרגות בתוך הלשכה המשפטית, דבר שיפגע ביו"רים באופן אישי הן מקצועית והן מבחינת אפשרויות הקידום - [REDACTED], למשל, יכול היה לסייע ולטפל בחוק מעונות היום מאחר והוא שייך ללשכה המשפטית ואין סיבה למנוע אפשרות כזו מהיו"רים בעתיד.

### הערות ספציפיות לדו"ח:

4. 1.1 – מאחר והיו"רים נאלצו לבצע, בנוסף לעבודתם הרגילה, גם את העבודה האדמיניסטרטיבית, ששאבה זמן רב מצידם, אין זה מן הנמנע כי ייווצרו ליקויים הן בצד ממזכירותי והן מבחינת הפערים והימשכות הליכים בטיפול בעררים. יש לזכור כי מספר העררים עלה וכל הזמן מוגשים עררים אך בפני היו"רים הוערמו מכשולים וחסמים רבים ולמרות התראות ופניות חוזרות ונשנות אלו לא נפתרו על ידי המשרד – ימי דיון לא נקבעו כי לא היו חברי ועדה זמינים, היו"רים עשו עבודות מזכירות ואני נאלצתי, ב"שלט רחוק" (מאחר ובניגוד לימי גאודע המזכירות יושבת בירושלים אני בתל אביב) לנסות ללמד להכשיר ולפקח על עבודת המזכירות שלאחר תקופה ארוכה קיבלנו מחברת כח אדם (ורק לאחר ישיבה והתערבות אישית של המנכ"ל הקודם [REDACTED] ז"ל) שהתחלפו ושעם חלקן היו בעיות מקצועיות רבות ונגרמו טעויות רבות בעבודתן שלאחר ולפתור אותן גזל זמן רב ממני.

5. אכן קיים שוני באופן העבודה בין היו"רים. מטבע הדברים, כל יו"ר בוחר ומסגל לעצמו אופן עבודה המתאים לו, ולדעתי זה בסדר גמור. בתחילת הדרך, כאשר היו לי מספר תיקים מועט, גם למדתי והכנתי את התיקים לפני הדיון. אולם, לאור ריבוי התיקים וקוצר הזמן, מצאתי שלימוד תיק לפני הועדה זו פריבילגיה שאין לי. אי אפשר, לדעתי, גם להקדיש זמן יקר ללימוד תיק לפני הדיון (שאם התבטל מסיבה זו או אחרת זמן זה סתם בוזבז כי לקראת הועדה הבאה שוב צריך ללמוד אותו) וגם להקדיש זמן לאותו התיק בעת כתיבת ההחלטה הסופית בו. וכל זה, כאשר גם כך בעת הדיון בוועדה החברים יושבים וקוראים כל התיק, מתעמקים בו ודנים במשמעות הממצאים והטענות. אי לכך, עם הזמן, החלטתי לייעל את זמני וללמוד את התיק יחד עם חברי הועדה.
- יש לציין, כי מניסיוני, אין כל טעם לחפש פסיקה לפני קבלת ההחלטה בתיק על ידי חברי הועדה. הפסיקה הרי נדרשת לתמוך בהחלטה ובהנמקה של הועדה. רק לאחר שהועדה תחליט מהי ההנמקה והסיבה והחלטה אז יש לחפש פסיקה שתומכת בה. אני, באופן אישי, לא מגיעה עם החלטה מראש מה צריכה להיות ההחלטה בתיק, אלא- מגיעה להחלטה ביחד עם חברי הועדה שאחר קיום דיון פורה ומפרה בו.
- אשר למסקנה כי השוני בעבודת היו"רים משליך על קצב סגירת התיקים או תקופת המשכם, יש להבהיר (ניר גם התייחס לכך באופן חלקי) – כאשר [REDACTED] נכנסו לתפקידם התיקים חולקו ביננו. לי היו כבר כ- 270 עררים שהוגשו לוועדה עד סוף שנת 2015 (בתחילת שנת 2016 נכנסתי לשמירת הריון ולאחר מכן שהיתי בחופשת לידה) בהם כבר התחלתי לטפל (קיימתי בהם דיון מהותי או דיון בבקשת ביניים או שעו"ד [REDACTED] דנה בהם והם הועברו אלי). לכן, העררים בהם לא התחלתי לטפל חולקו בין היו"רים (כ- 80 עררים למיטב זכרוני לכל אחד) ולאחר מכן חולקו כל העררים החדשים שהתקבלו רק בין [REDACTED]. מכאן, שאני דנה היום רק בעררים "ישנים" משנים 2014 ו- 2015 בעוד שיוכל וניר דנים גם בעררים "ישנים" משנים 2014-2015 וגם בעררים "חדשים" משנים 2016-2018. לפיכך, כל החלטה שאני אתן תהיה בתיק שהוגש לפני 4-5 שנים, בעוד שניר יוכל יתנו החלטות גם בתיקים שהוגשו לפני 4-5 שנים אבל גם בתיקים חדשים שהוגשו לאחרונה.
6. לסעיף 3.2- אפשר לעדכן כי בשנת 2018 הוגשו 148 עררים חדשים.
7. לסעיף 4.2- כבר ביקשנו אייפדים ע"מ להימנע מהכנת עותקים פיזיים של הערר וקיום דיון בוועדה באמצעים ממוחשבים, אולם נענינו בשלילה.
8. לסעיף 5.1- מוסיפה על דברי [REDACTED]: לא ניתן לסגור תיק בשל "כישלון ניסיונות לוועדה ליצור קשר עם העורר ולאור חוסרים שלא הושלמו". יש להבהיר, לאור השינוי במדיניות המינהל (נוהל מדיניות אכיפה מינהלית מיום 7.4.16) והתיקון שהוסף בשנת 2016 לתקנות ההפחתה שמאפשרת הפחתה מאוד משמעותית לאור היקף המחזור הכספי – נעשתה פנייה מרוכזת בשנת 2016 לכל מי שהגיש ערר עד לאפריל 2016 המיידע אותם בדבר מסמך המדיניות החדשה ומזמין אותם לטעון לתחולתו בעניינם. וכן נעשתה פניה בכל תיק, בהחלטת ביניים, בו מצאה הועדה כי ישנה אפשרות להפחתה לאור תיקון תקנות ההפחתה. הועדה אף פונה, בשנית, בהחלטת ביניים בעררים אשר הוגשו עד לאפריל 2016, ואשר לא השיבו לפנייה הכללית הראשונה ומאפשרת להם לטעון לענין תחולת מסמך המדיניות בעניינם. אומנם הליכים אלו גוזלים זמן רב מזמנם של היו"רים - אך כולנו חשים שהליך זה מתבקש והינו אף צודק ראוי ונכון. כאמור בדו"ח הביקורת, עוררים רבים לא משיבים לפניית הועדה - אולי מאחר שאינם מבינים את הנוהל ומשמעותו בעניינם, או שלאור התנאי והדרישה הן במסמך המדיניות והן בתקנות ההפחתה, לתקן את ההפרה (ולצרף אישור רו"ח המאשר את תיקון ההפרה) על מנת שיוחלו בעניינם, עוררים רבים המאמינים כי הם פעלו כדין ולא ביצעו את ההפרה - לא מוכנים לעשות זאת וזאת אכן זכותם כדין. אי לכך, לא ניתן לסגור את התיק/ לדחות את הערר כמוצע לעיל בדו"ח הביקורת. ניתן לדון הערר בלי המסמכים הנדרשים וליתן החלטה בהתאם.